

Centre d'acollida de fauna silvestre

Taller d'animals

Des del 1988, el Centre d'Acollida de Fauna Silvestre del Parc Natural de l'Albufera de València, efectua una tasca molt important de recuperació i protecció de la fauna en perill d'extinció.

Al llarg dels últims anys s'ha observat una conscienciació creixent sobre la necessitat de protegir la fauna valenciana. Ja siga per la divulgació que, en mesura major o menor, van adquirint els greus problemes del medi, ja siga per les campanyes de defensa d'espècies en perill d'extinció, a vegades molt difoses, el fet positiu a ressaltar és que, tant pel que fa a organismes oficials com particulars, el proteccionisme ha passat de ser un tema de discussió a ser una necessitat acceptada i assumida per tothom.

Així, durant l'any 1988 entrà en funcionament l'Àrea d'Acollida i Recuperació de Fauna Silvestre, dins el Parc Natural de l'Albufera, vora d'aquest llac tan maltractat.

L'activitat que s'hi desenvolupa consisteix bàsicament a atendre els exemplars faunístics que hi arriben amb algun quadre traumatològic o amb problemes fisiològics deguts a una gran varietat de causes que més tard comentarem. A banda aquells animals que necessiten tractaments concrets i que han perdut la seua autosuficiència, l'àrea acull també exemplars d'espècies protegides confiscats pel personal dels organismes competents, científics i administratius. El nostre país s'adherí en 1973 al Conveni sobre el Comerç Internacional d'Espècies amenaçades de Fauna i Flora Silvestres (CITES). Aquest conveni reconeix que "la fauna i la flora silvestres, en les seues nombroses, belles i variades formes, constitueix un element insubstituïble dels sistemes naturals de la Terra, i han de ser protegides per aquesta generació i les venidores". Es destaca igualment la importància d'una cooperació d'ordre internacional per a protegir "certes espècies de fauna i flora silvestres contra una explotació excessiva, motivada pel comerç internacional". D'aquesta manera, totes les espècies en perill d'extinció que poden ser afectades pel comerç estan subjectes a una "re-

glamentació particularment estricta, amb la finalitat de no posar encara més en perill la seua supervivència".

Malgrat l'existència de les mesures acordades, hem de dir que les actuacions són insuficients, i l'estat espanyol és un dels països europeus que més incompleix les normes del CITES.

CAUSES

Les causes per les quals determinats animals van a parar al Centre d'Acollida són molt diverses i desiguals, i tenen a veure amb l'època de l'any i l'espècie. Ateses les dades de l'any 1988, facilitades per la conselleria d'Agricultura i Pesca, constatem un percentatge realment esgarriat d'entrades degudes directament a l'acció humana. Es tracta d'una realitat que podem considerar força desesperant. En concret, es destaca un 45% d'entrades causades pels caçadors, que lesionen principalment ocells rapaços, juntament amb agrons i limícoles. Si bé és a la tardor i a l'hivern quan la cacera causa més baixes, perquè coincideix amb les migracions, s'ha comprovat que els seus efectes victimitzen els ocells durant tot l'any. El percentatge restant es reparteix entre intoxicacions per pesticides, 14,4%; xoc amb fils elèctrics o similars, 5%; confiscacions i exemplars captius, 10,6%; polls afollats dels nius, 5%; i, finalment, un 4% d'entrades són degudes a causes diverses: malures pulmonars o bé oculars, traumatismes, parasitosis, ferides diverses...

Com es pot imaginar, la recuperació de les víctimes no és gens fàcil. Normalment, els exemplars no es deixen capturar fins que la intoxicació no afecta òrgans interns vitals o bé fins que la ferida produïda pel xoc o pel tret no els impedeix el vol. No hi ha uniformitat pel que fa a recuperacions; segons l'impacte rebut, el percentatge de recuperacions observat és prou divers. Actualment són els

animals tirotejats els que més costa de tornar a un estat d'autosuficiència que els permeta de desenvolupar-se amb normalitat. Les diagnòsics més freqüents que presenten són: fractures dels ossos llargs de les ales i greus problemes de necrosi dels teixits. L'os fracturat té, en el cas dels ocells, una recuperació complicada, perquè es tracta d'ossos buits. Això dóna, al cos destinat a volar, una estructura lleugera que l'aire pot arrossegar més fàcilment, però també la fa més fràgil davant els elements impactants. A més, quan aquests ossos es trenquen, s'estellen, i resulta, per tant, vertaderament difícil de posar-hi remei.

Davant aquestes dades, hauríem de pensar que hem arribat a un punt en què, una part d'aquesta inversió destinada a recuperar perfectament els exemplars ferits, més valdria dedicar-la a impedir les lesions. La creació de centres d'acolliment emmudeix la consciència d'aquella parcel·la de l'administració que s'ocupa d'aquest àmbit. Així, amb unes mesures relatives, i *post factum*, creuen que ja compensen la manca de solucions "preventives".

Tot seria començar per allò que hem vist que causa la majoria de baixes –i continuar, és clar, per la causa immediatament superior, i així successivament–. Es tractaria, almenys, de reduir uns quants punts del vergonyós percentatge d'entrades per causa de l'activitat humana. Així, doncs, si actualment és impossible d'eliminar totalment la cacera, podríem demanar, si més no, que s'aplicara la legislació que la controla, cosa que ningú no afirmarà que es faça tant com caldria. Cal recordar que un gran percentatge dels ocells que arriben al Centre són d'espècies estrictament protegides per la llei, i molts provenen de llocs teòricament protegits, com és el cas del Parc Natural de la Font Roja, el Fondó d'Elx o l'Albufera de València.

Josabel Belliure